

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Билана Кузманоска
Александар Јамалов
Јулија Тушевска
Нан Дрвошанов
Игор Здравковски
Бојан Стојаноски

Предлагач: Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА
ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО
СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ, ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, јуни 2026 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 142/08, 62/09, 64/09, 156/09, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 150/12, 15/13, 91/13, 170/13, 97/14, 113/14, 180/14, 188/14, 8/15, 20/15, 48/15, 129/15, 217/15, 190/16, 171/17, 35/18, 247/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.251/22, 3/25 и 267/25) ги уредува прашањата во врска со видовите на придонеси за задолжително социјално осигурување, обврзниците за плаќање на придонеси, обврзниците за пресметка и уплата на придонеси, основниците на кои се плаќаат придонеси, стапките на придонеси, начинот на пресметка, роковите на плаќање на придонеси, контролата на пресметување и уплата на придонеси, како и други прашања кои се значајни за утврдување и плаќање на придонесите.

Согласно постојните законски одредби, придонесот за задолжително пензиско и инвалидско осигурување се плаќа по стапка од 18,8%, а на придонесот за осигурување во случај на невработеност по стапка од 1,2%.

Во насока на зајакнување на финансиската стабилност на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија, во услови кога Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија има вишок на акумулирани депозитни средства, потребно е времено да се ревидира висината на стапката по која се плаќа придонесот за задолжително пензиско и инвалидско осигурување и придонесот за осигурување во случај на невработеност. Имено, потребно да се предложи времено законско решение согласно кое ќе се зголеми стапката на придонесот за задолжително пензиско и инвалидско осигурување, а ќе се намали стапката на придонесот за осигурување во случај на невработеност. На тој начин, со преодното решение ќе се изврши реструктурирање на приходите од придонеси од задолжително социјално осигурување во Буџетот на Република Северна Македонија, а без притоа да се промени вкупната стапка на придонесите кои се плаќаат при исплата на плата на вработените. Збирната стапка на поединечните стапки на придонеси од задолжително социјално осигурување кои работодавачите ќе имаат обврска да ги уплатат за своите вработени ќе остане иста како постојната збирна стапка од 28%, па од тој аспект и трошоците на компаниите по овој основ ќе останат исти.

Согласно членот 13 од Законот, обврзник за пресметка и уплата на придонесите за самовработените лица се лицата сами за себе. Во насока на намалување на административниот товар за лицата кои паушално се оданочуваат, се наметна потребата од дополнување на законските одредби во делот на изготвување на пресметката за придонесите.

Предложените измени и дополнувања на Законот за придонеси од задолжително социјално произлегуваат и од потребата за усогласување со донесениот Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување, објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.144/25 во кој е пропишано дека и странците со

регулиран престој на територија на Република Северна Македонија, ако со меѓународен договор поинаку не е определено, можат да пристапат кон задолжителното здравствено осигурување заради користење на правото на здравствени услуги.

Исто така, во насока на усогласување со донесените измени на Законот за здравствено осигурување, објавени во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 91/26 поврзани со остварувањето на правото на здравствено осигурување на лицата под привремена заштита согласно Законот за меѓународна и привремена заштита, потребно е да се изврши дополнување на одредбите на постојниот Закон за придонеси од задолжително социјално осигурување.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложеното изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување е зајакнување на финансиската стабилност на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија, обезбедување на усогласеност и примена на одредбите од Законот за здравствено осигурување во однос на правото на здравствено осигурување на странците со привремен престој во Република Северна Македонија и обезбедувањето на пристап во системот на здравствено осигурување на лицата под привремена заштита согласно Законот за меѓународна и привремена заштита, како и намалување на административниот товар на самовработените лица кои данокот го плаќаат на паушално утврден нето доход во поглед на изготвување на пресметката на придонесите.

Законот чие донесување се предлага се заснова на истите начела на кои се заснова Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување.

Со Законот се предлагаат следните решенија:

- привремено ревидирање на стапката на придонесот за задолжително пензиско и инвалидско осигурување и на придонесот за осигурување во случај на невработеност,
- пропишување на основ за пристап во здравствено осигурување на странците со регулиран престој на територија на Република Северна Македонија, ако со меѓународен договор поинаку не е определено,
- пропишување на Управата за јави приходи како обврзник за пресметка на придонесите наместо самите самовработени лица кои данокот го плаќаат на паушално утврден нето доход и
- пропишување на основ за пристап во здравствено осигурување на лицата под привремена заштита.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот не повлекува обврска за обезбедување дополнителни финансиски средства за неговото спроведување и материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Со оглед на тоа дека не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, се предлага Собранието по Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, да расправа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА
ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО
СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 142/2008, 62/2009, 64/2009, 156/2009, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 150/12, 15/13, 91/13, 170/13, 97/14, 113/14, 180/14, 188/14, 8/15, 20/15, 48/15, 129/15, 217/15, 190/16, 171/17, 35/18, 247/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 251/22, 3/25 и 267/25) во членот 10 став (1) во точката 10) зборовите: „лице со статус на признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита“ се заменуваат со зборовите: „лице со статус на бегалец, лице под супсидијарна заштита и лице под привремена заштита“.

Член 2

По членот 10-б се додава нов член 10-в кој гласи:

„Член 10-в

Странците со регулиран престој на територијата на Република Северна Македонија кои не се дефинирани како обврзници за плаќање на задолжителен придонес за здравствено осигурување според членот 10 од овој закон, ако со меѓународен договор поинаку не е определено, можат да станат обврзници за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување заради користење на правата на здравствени услуги дефинирани во законот кој го уредува системот на здравствено осигурување.“

Член 3

Во членот 13 став (1) точката 2) се менува и гласи:

„самовработеното лице, само за себе, со исклучок на самовработеното лице кое данокот го плаќа според пашално утврден нето-доход согласно Законот за данокот на личен доход, за кое Управата за јавни приходи е обврзник за пресметка на придонесите, а обврзник за уплата на придонесите е лицето само за себе;“.

Во точката 3-а) зборовите „членот 10-б“ се заменуваат со зборовите „членовите 10-б и 10-в“.

Член 4

Во членот 14 став (1) во точката 13) во алинејата 1 сврзникот „и“ на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка, а по алинејата 2 се додава нова алинеја 3 која гласи:

„-лицата од членот 10-в од овој закон;“.

Во точката 14) во алинејата 2 зборовите „лице со статус на признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита“ се заменуваат со зборовите „лице со статус на бегалец, лице под супсидијарна заштита и лице под привремена заштита“.

Член 5

(1) Стапки по кои се пресметуваат и плаќаат придонесите почнувајќи со исплатата на платата за месец јуни 2026 година, заклучно со исплатата на платата за месец декември 2026 година се:

- 1) 19,9% за задолжително пензиско и инвалидско осигурување;
- 2) 4% стапка на придонес за инвалидност и телесно оштетување причинето со повреда на работа или професионална болест;
- 3) 7,5% за задолжително здравствено осигурување;
- 4) 10% за задолжително здравствено осигурување за обврзниците кои придонесот го плаќаат на основица утврдена во членот 14 точки 11) и 14) алинеи 1, 2, 3 и 5 од овој закон;
- 5) 5,4% за задолжително здравствено осигурување за обврзниците кои придонесот го плаќаат на основица утврдена во членот 14 точка 14) алинеја 4 од овој закон;
- 6) 11,8% за задолжително здравствено осигурување за обврзникот корисник на домашна пензија кој придонесот го плаќа на износот на пензијата;
- 7) 0,5% стапка на дополнителен придонес за задолжително здравствено осигурување за случај на повреда на работа и професионално заболување и
- 8) 0,1% за задолжителен придонес за осигурување во случај на невработеност.

(2) Стапката на придонесот за пензиското и инвалидското осигурување за стажот на осигурување што се смета со зголемено траење изнесува:

- 9,95% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 18 месеци,
- 8,29% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 17 месеци,
- 6,63% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 16 месеци,
- 4,98% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 15 месеци,
- 3,32% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 14 месеци и
- 1,66% за вршење на работи и задачи на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 13 месеци. “

Член 6

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Со членот 1 од Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, се предлагаат измени и дополнувања на текстот на одредбата на точката 10) од став (1) од членот 10 од Законот, со кои ќе се предвиди дека обврзници за плаќање на придонесот за задолжително здравствено осигурување ќе бидат и лицата под привремена заштита. Со истите ќе се обезбеди усогласеност со донесените измени на Законот за здравствено осигурување, објавени во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 91/26 поврзани со остварувањето на правото на здравствено осигурување на лицата под привремена заштита согласно Законот за меѓународна и привремена заштита.

Со членот 2 од Предлогот на закон се предлага дополнување на Законот со нов член со кој ќе се предвиди можност странците со регулиран престој на територијата на Република Северна Македонија ако со меѓународен договор поинаку не е определено, а кои не се дефинирани како обврзници за плаќање на задолжителниот придонес за здравствено осигурување според членот 10 од овој закон, да станат обврзници за плаќање на придонесот за задолжително здравствено осигурување заради користење на правата на здравствени услуги дефинирани во законот кој го уредува системот на здравствено осигурување. На тој начин се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување, објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.144/25 кој уредува дека и странците со регулиран престој на територија на Република Северна Македонија, ако со меѓународен договор поинаку не е определено, можат да пристапат кон задолжителното здравствено осигурување заради користење на правото на здравствени услуги.

Со членот 3 од Предлогот на закон се предлага промена во точката 2 на ставот (1) од овој член, така што, за разлика од постојното законско решение согласно кое генерално самовработените лица се обврзници за пресметка и за уплата на придонесите сами за себа, со промената на одредбата се предвидува Управата за јавни приходи да биде обврзник за пресметка на придонесите за оние самовработени лица кои данокот го плаќаат според паушално утврден нето-доход, а обврзници за уплата на придонесите да се лицата сами за себе. Исто така се предлага промена и во точката 3-а) согласно која ќе се предвиди Фондот за здравствено осигурување да биде обврзник за пресметка на придонесите и за лицата од членот 10-в од Законот.

Со членот 4 се предлага дополнување на точката 13) од ставот (1) од членот 14 од Законот со кое ќе се уреди дека основницата предвидена со оваа точка, а тоа е просечната плата објавена во тековниот месец, ќе претставува основница по која ќе се пресметуваат придонесите и за лицата од членот 10-в од Законот. Исто така се предлага дополнување на точката 14) од истиот член во насока предвидената основница со оваа точка од Законот да се однесува и на лицата кои се под привремена заштита.

Со членот 5 се предлага ревидирање на висината на стапките по кои ќе се плаќаат придонесите за преостанатиот дел од годината, започнувајќи со исплатата на платата за месец јуни 2026 година, по што плаќањето на придонесите ќе продолжи да се врши по стапките предвидени во членот 25 од Законот. Во однос на постојното законско решение, се предлага промена во висината на стапката за придонесот за задолжително пензиско и инвалидско осигурување од 18,8% на 19,9% и стапката на придонесот за осигурување во случај на невработеност од 1,2% на 0,1%. Исто така поради предложената промена на основната стапка на придонесот за задолжително пензиско осигурување се врши и прилагодување на стапките на придонесот за пензиското и инвалидското осигурување за стажот на осигурување што се смета со зголемено траење.

Со членот 6 од Предлогот на закон се уредува влегувањето во сила на истиот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби се меѓусебно поврзани. Како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените измени и дополнувања на Законот ќе се обезбеди: зајакнување на финансиската стабилност на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија, пристап во системот на здравствено осигурување на лицата под привремена заштита, намалување на административниот товар на самовработените лица кои плаќаат плаќаат данок на паушално утврден нето-доход, како и усогласеност и примена на одредбите од Законот за здравствено осигурување во однос на остварувањето на правото на здравствено осигурување на странците со привремен престој во Република Северна Македонија.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Обврзник за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување

Член 10

(1) Обврзник за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување е:

1) работник во работен однос кај правно лице, самовработено лице, установа, друго правно лице кое врши дејност на јавна служба, државен орган и орган на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје;

1-а) извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, доколку не е осигурен по основ на работен однос и самовработување;

1-б) работник на кој му мирува работниот однос поради користење неплатено родителско отсуство;

2) државјанин на Република Северна Македонија кој на територијата на Република Северна Македонија е вработен кај странски и меѓународни органи, организации и установи, кај странски дипломатски и конзуларни претставништва, во лична служба на странски дипломатски и конзуларни претставништва или е во лична служба на странци, доколку со меѓународен договор ратификуван од Република Северна Македонија поинаку не е определено;

3) самовработено лице;

4) индивидуален земјоделец;

4-а) физичко лице кое е регистрирано како вршител на самостојна дејност за трговија на мало на тезги и пазари, запишан во регистарот на Комората на трговци на Република Северна Македонија, доколку не е осигурен по друг основ;

5) верско службено лице;

6) привремено невработено лице додека прима паричен надоместок од осигурување во случај на невработеност;

7) државјанин на Република Северна Македонија вработен во странство, ако за тоа време не е задолжително осигурен кај странски носител на осигурување според законот на земјата во која е вработен, или според меѓународна спогодба, а имал живеалиште на територијата на Република Северна Македонија непосредно пред засновањето на работниот однос во странство - за членовите на семејството кои живеат во Република Северна Македонија;

- 8) корисник на пензија и надоместок на плата според прописите на пензиското и инвалидското осигурување;
- 9) државјанин на Република Северна Македонија кој прима пензија или инвалиднина од странски носител на осигурување од држава со која Република Северна Македонија нема склучено/превземено Договор за социјално осигурување или пак Република Северна Македонија има склучено/превземено Договор за социјално осигурување, во кој не е регулирана можноста за остварување на право на здравствено осигурување, додека престојува на територијата на Република Северна Македонија;
- 10) лице корисник на гарантирана минимална помош, кое е лице неспособно за работа; корисник на надоместок заради попреченост; корисник на надоместок за помош и нега од друго лице; лице со статус на признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита; корисник на вон-семејна заштита; лице-жртва на семејно насилство за кое се презема мерка на заштита согласно со прописите од областа за превенција, спречување и заштита од семејно насилство; лице-жртва на трговија со луѓе; корисник на право на социјална сигурност за старите лица, како и дете со пречки во развојот и со специфични потреби за кое се користи право на посебен додаток согласно со Законот за заштита на децата, ако не може да се осигурат по друга основа;
- 11) странец кој на територијата на Република Северна Македонија е во работен однос или служба на странски физички и правни лица, меѓународни организации и установи или странски дипломатски и конзуларни претставништва ако со меѓународен договор ратификуван од Република Северна Македонија поинаку не е определено;
- 12) странец кој се наоѓа на школување или стручно усовршување во Република Северна Македонија ако со меѓународен договор ратификуван од Република Северна Македонија поинаку не е определено;
- 13) лице на издржување на казна затвор, лице кое се наоѓа во притвор (ако не е осигурено по друга основа), и малолетно лице кое се наоѓа на извршување на воспитна мерка упатување во воспитно - поправен дом, односно установа;
- 14) учесник во НОВ и учесник во Народноослободителното движење во Егејскиот дел на Македонија, воен инвалид и членовите на семејствата на паднатите борци и умрените учесници во НОВ, како и цивилните инвалиди од Втората светска војна, лицата прогонувани и затворани за идеите на самобитноста на Македонија и нејзината државност, на кои тоа својство им е утврдено со посебни прописи и членовите на семејството и родителите на лицата граѓани на Република Македонија, загинати во војните при распадот на СФРЈ.
- 15) Граѓани на Република Северна Македонија кои не се дефинирани како обврзници за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување по една од точките од 1 до 14 од овој член.

Член 13

(1) Обврзник за пресметка и уплата на придонеси е:

1) работодавачот за своите вработени и за лицата од членот 8 став (1) точка 1-а) од овој закон;

1-а) исплатувач на паричен надоместок за обврзникот за плаќање на придонес од член 7 став (1) точки 1-а) и 1-б) и член 10 став (1) точка 1-а) од овој закон;

2) самовработеното лице, сами за себе;

3) Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија е обврзник за пресметка на придонесите за индивидуален земјоделец и за лицата од членот 7 ставови (1) точки 3, 4, 7 и 12 и (2) и членот 8 став (1) точка 5 од овој закон, а обврзници за уплата на придонесите се лицата сами за себе;

3-а) Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија е обврзник за пресметка на придонесите за индивидуален земјоделец и за лицата од членот 10 став (1) точки 5, 7, 9, 11 и 12 и членот 10-б од овој закон, а обврзници за уплата на придонесите се лицата сами за себе;

4) работодавачот или Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија за работник кој зема надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа, согласно со закон;

5) Министерството за здравство за лицата од членот 10 став (1) точки 1-б) и 15 на овој закон;

6) Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија за лицата од членовите 7 точка 8, 8 став (1) точка 4 и 10 став (1) точка 6 на овој закон, а за лицата од членот 12 став (2) на овој закон Агенцијата е обврзник за пресметка, додека обврзници за уплата на придонеси се лицата сами за себе;

7) Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија за лицата од членовите 7 став (1) точка 9 и 10 став (1) точка 8 на овој закон;

8) Управата за извршување на санкции за лицата од членовите 8 став (1) точка 2 и 10 став (1) точка 13 на овој закон;

9) установата од областа на образованието за лица од членот 8 став (1) точка 1 на овој закон;

10) надлежниот орган на државната управа за лица од членовите 7 став (1) точки 10 и 11, 8 став (1) точка 3 и 10 став (1) точки 10 и 14 на овој закон и за работник кој зема надоместок на плата за време на отсуство од работа поради бременост, раѓање и мајчинство;

11) организаторот за лицата од членот 9 став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 на овој закон;

12) професионален спортски клуб за лицето од членот 9 став (2) на овој закон.

13) Извршител за обврзник за плаќање за кој има спроведено наплата од парични средства за придонеси по основ извршување на судска пресуда;

- 14) Стечаен управник за обврзник за плаќање вработен кај должникот кого го застапува и претставува, за месеци пред отварање на стечајната постапка, доколку распределениот дел од стечајната маса за придонеси е помал од обврската за придонеси пресметана од должникот и
- 15) Комората на трговци на Република Северна Македонија е обврзник за пресметка на придонесите за лицата од членот 7 став (1) точка б-а) и членот 10 став (1) точка 4-а) од овој закон, а обврзници за уплата на придонесите се лицата сами за себе.

ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ПРИДОНЕСИТЕ

Член 14

(1) Основица за пресметка и плаќање на придонеси е:

1) плата, дополнителни примања од работен однос утврдени во законот кој ги уредува работните односи, колективен договор и договорот за вработување, за лице во работен однос;

1-а) паричен надоместок на извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво;

1-б) износот од 1/30 од висината на најниската основица за пресметка и уплата на придонесите согласно со овој закон, за секој ден на работно ангажирање, независно од висината на договорениот паричен надоместок и часовите за кои лицето е ангажирано, за лицата од членот 7 став (1) точка 1-б) од овој закон;

2) плата за работа со скратено работно време, односно за часовите поминати на работа, и дополнителни примања од работен однос утврдени во законот кој ги уредува работните односи, колективен договор и договорот за вработување, за работник кој работи со скратено работно време;

3) просечна плата во Републиката објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика, за лицето од членот 7 став (1) точки 10 и 11 и лицето од членот 10 став (1) точка 13.

4) месечната аконтација на доходот, односно на паушално утврдениот нето доход на кој се плаќа данок, согласно со Законот за данокот на личен доход, за самовработено лице;

4-а) просечна плата на работникот остварена во годината пред престанокот на задолжителното осигурување, усогласена со просечниот годишен пораст на платите во Републиката, за лицата кои пристапиле во продолжено пензиско и инвалидско осигурување, согласно со закон;

5) просечна плата на работникот остварена во година пред упатување на работа во странство, усогласена за просечен месечен пораст на платите кај работодавачот, или просечната плата во Републиката објавена во јануари вотековната година според податоците на Државниот завод за статистика, доколку нема податок за просечна плата на работникот остварена во година пред упатување на работа во странство за работник кој е упатен на работа во земји со кои Република Северна Македонија нема склучено или преземено договор за социјално осигурување, за работник кој е упатен на работа во странство од работодавач;

6) просечна плата на работникот остварена во годината пред упатување на работа во странство, усогласена за просечен месечен пораст на платите кај работодавачот и платата што ја прима во странство, или просечната плата во Републиката објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика, доколку нема податок за просечна плата на работникот остварена во година пред упатување на работа во странство и платата

што ја прима во странство во земји со кои Република Северна Македонија има склучено или преземено договор за социјално осигурување, за работник кој е упатен на работа во странство од работодавач;

7) пензијата, односно надоместок според прописите на пензиското и инвалидското осигурување, за корисник на домашна;

8) надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа поради болест и повреда и отсуство од работа поради бременост, раѓање и мајчинство, за корисник на паричен надоместок; 9) надоместок за скратено работно време за нега и чување на потешко хендикепирано дете, за корисник на надоместок;

10) надоместок на плата за време на професионална рехабилитација, за корисник на надоместок; 11) надоместок во случај на невработеност, за невработени лица корисници на паричен надоместок за време на привремена невработеност;

12) 20% од просечно исплатената месечна плата по работник во Републиката објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика за индивидуален земјоделец и за лицата од членот 7 став (1) точка 6-а) и членот 10 став (1) точка 4-а) од овој закон;

13) просечна плата во Републиката објавена во тековниот месец за:

- државјанин на Република Северна Македонија вработен во странство, ако за тоа време не е задолжително осигурен кај странски носител на осигурување според законот на земјата во која е вработен, или според меѓународна спогодба, а имал живеалиште на територијата на Република Северна Македонија непосредно пред засновањето на работниот однос во странство за членовите на семејството кои живеат во Република Северна Македонија и

- државјанин на Република Северна Македонија кој прима пензија или инвалидна од странски носител на осигурување од држава со која Република Северна Македонија нема склучено/превземено Договор за социјално осигурување или пак Република Северна Македонија има склучено/превземено Договор за социјално осигурување, во кој не е регулирана можноста за остварување на право на здравствено осигурување, додека престојува на територијата на Републиката;

14) 50% од просечно исплатената месечна плата по работник во Републиката објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика за:

-- верско службено лице,

- лице корисник на гарантирана минимална помош, кое е лице неспособно за работа; корисник на надоместок заради попреченост; корисник на надоместок за помош и нега од друго лице; лице со статус на признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита; корисник на вон-семејна заштита; лице-жртва на семејно насилство за кое се презема мерка на заштита согласно со прописите од областа за превенција, спречување и заштита од семејно насилство; лице-жртва на трговија со луѓе; корисник на право на социјална сигурност за старите лица, како и дете со пречки во развојот и со специфични потреби за кое се користи право на посебен

додаток согласно со Законот за заштита на децата, а не може да се осигурат по друга основа,

- лице на издржување на казна затвор, лице кое се наоѓа во притвор, ако не е осигурено по друга основа, и малолетно лице кое се наоѓа на извршување на воспитна мерка упатување во воспитно - поправен дом, односно установа,
 - лицата од членот 10 став (1) точки 1-б) и 15 на овој закон,
 - учесник во НОВ и учесник во Народноослободителното движење во Егејскиот дел на Македонија, воен инвалид и членовите на семејствата на паднатите борци и умрените учесници во НОВ, како и цивилните инвалиди од Втората светска војна, лицата прогонувани и затворани за идеите на самобитноста на Македонија и нејзината државност, на кои тоа својство им е утврдено со посебни прописи и членовите на семејството и родителите на лицата граѓани на Република Македонија, загинали во војните при распадот на СФРЈ и
 - лицата од членовите 8 и 9 на овој закон.
 - самовработено лице до истекот на првата календарска година во која започнало со вршење на дејност.
 - лицата од членот 10-б) од овој закон,
- 15) Основицата за придонеси утврдена во судската пресуда, за обврзникот од членот 13 став (1) точка 13) од овој закон;
- 16) Износот од стечајната маса што е распределен за уплата на придонеси, за обврзникот од членот 13 став (1) точка 14) од овој закон.
- (2) По лично барање, осигуреникот - самовработено лице, верско лице и индивидуален земјоделец, придонесите може да ги плаќа и на повисока основица.
- (3) Плата која се прима во странска валута, поради утврдување на основицата на придонесите од ставот (1) на овој член, се пресметува во денарска противвредност по официјалниот среден курс на Народната банка на Република Северна Македонија кој важи за последниот ден во месецот за кој придонесите се пресметуваат, односно плаќаат.